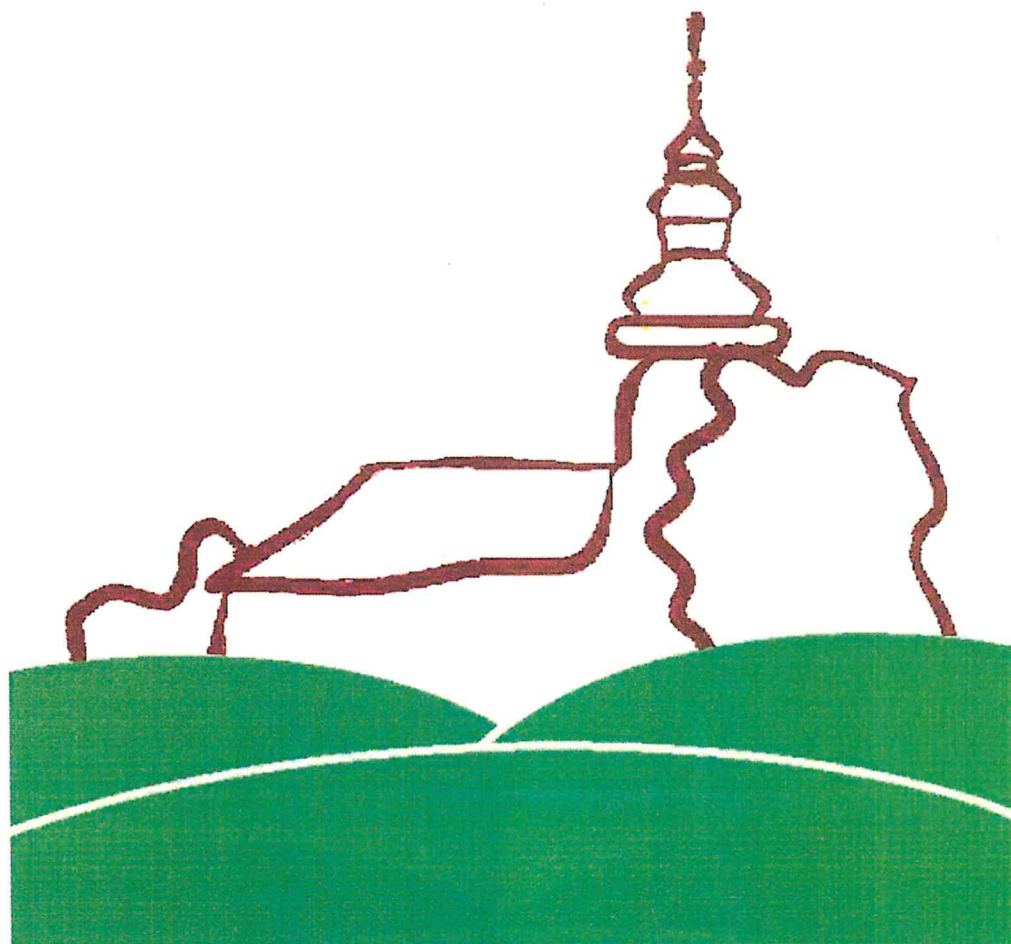

„Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji”.

GMINA ZBÓJNO

Zatwierdzam

Wójt Gminy Zbójno

WÓJT
mgr Katarzyna Kukielska

Zbójno, listopad 2021

SPIS TREŚCI

1. Cel i podstawy prawne opracowania.....	3
2. Charakterystyka Gminy Zbójno.....	4
3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.....	4
3.1. Jezioro Wielickie.....	4
3.2. Jezioro Sicieńskie.....	6
3.3. Inne zbiorniki wodne i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia.....	9
4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń.....	10
5. Kontakty alarmowe.....	12
6. Podsumowanie.....	12

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych* (Dz. U z 2020, poz. 350) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
  - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, odpowiada zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Charakterystyka Gminy Zbójno

Gmina Zbójno jest gminą typowo rolniczą. W 16 sołectwach na obszarze 8,4 tys. ha zamieszkują producenci rolni, a grunty rolne są własnością indywidualną. Głównym kierunkiem wykorzystania gruntów rolnych na terenie gminy są uprawy polowe, a dominującą uprawą jest uprawa zbóż, tj. pszenicy, jęczmienia, mieszanek zbożowych, pszenżyta. Stanowią one poważne zaplecze paszowe dla produkcji zwierzęcej. Na terenie gminy występują uprawy roślin okopowych. Rośliny te dostarczają surowca dla przemysłu cukrowniczego oraz paszę dla produkcji zwierzęcej, głównie dla bydła. Ponadto na obszarze gminy znajdują się uprawy o charakterze specjalistycznym, tj. owocowo-warzywnym. W hodowli zwierząt gospodarskich dominuje chów bydła mlecznego oraz trzody chlewnej.

Gmina Zbójno odznacza się bogatymi walorami krajoznawczymi, przyrodniczymi oraz turystycznymi. Położona jest w środkowej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie golubsko-dobrzyńskim. Znajduje się ona na terenie Pojezierza Dobrzyńskiego, zwanego również Wysoczyzną Dobrzyńską.

Obszar Gminy Zbójno leży w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni Drwęcy. We wschodniej i zachodniej części gminy krajobraz kształtują rynnowe doliny rzeki Ruziec i Lubianka, które tworzą bardzo urozmaicony krajobraz. Okolicę uatrakcyjniają też bardzo piękne jeziora, oczka wodne, stawy. Do największych z nich należą m. in. jeziora: Działyńskie, Klonowskie, Wojnowsko - Ruduskie, Sicieńskie, Wielickie, Zbójeńskie oraz Ciepieńskie.

Zupełnie inną rzeźbą terenu charakteryzują się tereny gminy w okolicach wsi Działyń i Wielgie. Przeważa tam płaska morena denną. Bardzo charakterystycznym elementem tego obszaru są zagłębienia i obniżenia terenu, które są wypełnione wodami jezior, co szczególnie widać na przykładzie Jeziora Działyńskiego i Jeziora Wielickiego.

3. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji

3.1. Jezioro Wielickie

Położone jest w miejscowości Wielgie, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jest własnością Agencji Nieruchomości Rolnych, Oddziału Terenowego w Bydgoszczy. Powierzchnia zbiornika wynosi 78,33 ha, a głębokość maksymalna 47 m. Jest to najgłębsze jezioro w województwie kujawsko-pomorskim. Pierwotnie jezioro Wielickie było bezodpływowe, ale w wyniku melioracji włączono je do systemu dopływu powierzchniowego Lubianki. Jest to atrakcyjne miejsce wypoczynku dla okolicznych mieszkańców. Nad jeziorem znajduje się pozostałość parku we Wielgim, z egzemplarzami limby i morwy. W parku można zobaczyć zabytkowy pałacyk, w którym obecnie mieści się ośrodek szkolno-wychowawczy dla dzieci i młodzieży. Za czasów dziedzica Wielickiego na jeziorze były trzy wyspy, do których prowadziły pomosty. Na jednej była przystań rybacka, na drugiej bażantarnia, a trzecia służyła jako miejsce wypoczynku dla

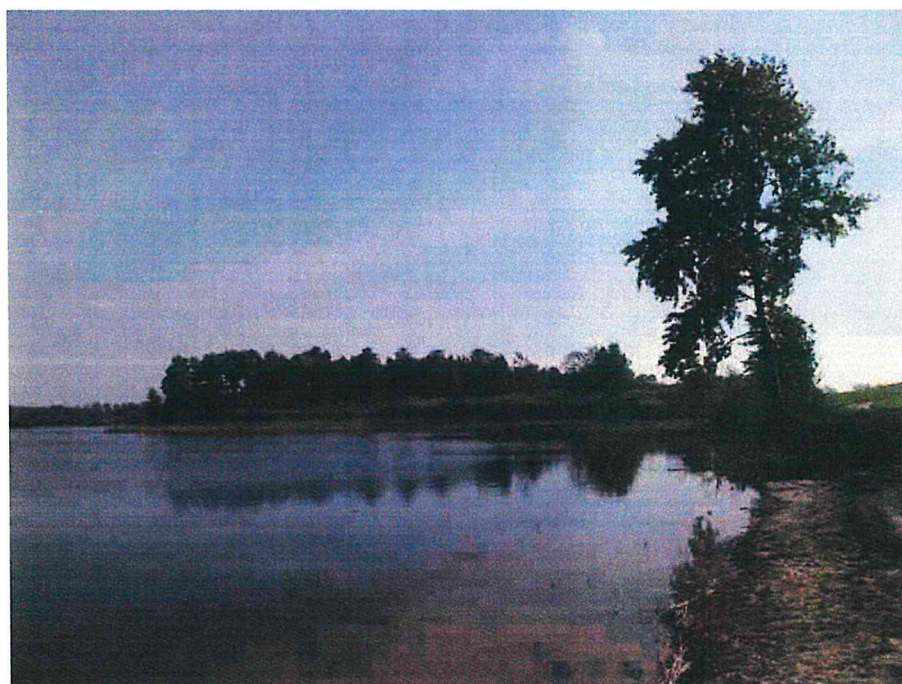

dziedzica i jego gości. Podczas wojny pomosty zniszczono, a obecnie istnieje tylko jedna wysepka.

Zdjęcie 1 – Jezioro Wielickie z lotu ptaka

- I. „Dzika plaża” przy jeziorze Wielickim – plaża ta jest własnością Gminy Zbójno, działka numer ewidencyjny 162/23, obręb Wielgie, gmina Zbójno. Miejsce to jest wykorzystywane przez mieszkańców oraz turystów do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysta, łagodne zejście do wody. Teren oznakowany jest tabliczką: „Zakaz kąpieli”. Akwen wodny oznakowany i niestrzeżony.

Zdjęcie 2 – Jezioro Wielickie

Zdjęcie 3 – Jezioro Wielickie

3.2. Jezioro Sicieńskie

Położone jest w miejscowości Sitno, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jest własnością Agencji Nieruchomości Rolnych, Oddziału Terenowego w Bydgoszczy. Powierzchnia Jeziora Sicieńskiego wynosi 24,33 ha, a głębokość maksymalna wynosi 7,8 m. Jest to atrakcyjne miejsce wypoczynku dla okolicznych mieszkańców.

Zdjęcie 4 – Jezioro Sicińskie

- II. „Dzika plaża” przy jeziorze Sicińskim – plaża ta jest własnością Gminy Zbójno, działka numer ewidencyjny 147/18, obręb Sitno, gmina Zbójno. Miejsce to jest wykorzystywane przez mieszkańców oraz turystów do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysta, łagodne zejście do wody. Na terenie plaży znajdują się łódki. Miejsce wykorzystywane przez wędkarzy i kajakarzy. Teren oznakowany jest tabliczką: „Zakaz kąpieli”. Akwen wodny oznakowany i niestrzeżony.

Zdjęcie 5 – Jezioro Sicieńskie

Zdjęcie 6 – Jezioro Sicieńskie

3.3. Inne zbiorniki wodne i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia

1. Jezioro Działyńskie – położone jest w miejscowości Działyń, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Powierzchnia Jeziora Działyńskiego wynosi 34,91 ha. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jezioro to jest własnością Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Bydgoszczy na zasadzie samoistnego posiadania. Do jeziora przylegają działki będące własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela.
2. Jezioro Klonowskie – położone jest w miejscowości Klonowo, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Powierzchnia Jeziora Klonowskiego wynosi 19,33 ha. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jezioro to jest własnością Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Bydgoszczy na zasadzie samoistnego posiadania. Do jeziora przylegają działki będące własnością Skarbu Państwa - Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Bydgoszczy oraz działki będące własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela.

3. Jezioro Wojnowsko - Ruduskie – znajduje się na obszarze Zbójna i Ruduska, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Zajmuje powierzchnię 52,20 ha. Jego głębokość maksymalna wynosi 10,2 m. Przez jezioro przepływa rzeka Ruziec. Wody jeziora są dość czyste i pełne ryb. Wielu wędkarzy odwiedza to miejsce. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jezioro to jest własnością Skarbu Państwa – Starosty Golubsko – Dobrzyńskiego i znajduje się w trwałym zarządzie Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Do jeziora przylegają działki będące własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela.
4. Jezioro Zbójeńskie – położone jest w miejscowości Zbójno, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Jezioro Zbójeńskie zajmuje powierzchnię 19,00 ha. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów jezioro to jest własnością Skarbu Państwa – Starosty Golubsko – Dobrzyńskiego i znajduje się w użytkowaniu Polskiego Związku Wędkarskiego Zarządu Okręgowego w Bydgoszczy. Do jeziora przylegają działki będące własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela. Wśród roślinności wodnej i szuwarowej tego jeziora można wyróżnić następujące gatunki: tatarak, kosaciec, pałkę wodną, grążel żółty, żabiściek pływający. Występuje tu też gatunek objęty ochroną - grzybień biały. Jest własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela.
5. Jezioro Ciepieńskie – położone w miejscowości Ciepień, gmina Zbójno, powiat golubsko-dobrzyński. Powierzchnia Jeziora Ciepieńskiego wynosi 13,15 ha. Jezioro oraz działki przylegające do jeziora są własnością prywatną. Wypoczynek na terenie jeziora jest możliwy po uzyskaniu zgody właściciela.

4. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszaru wodnego i działania na rzecz ograniczenia występowania w/w zagrożeń

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie Gminy Zbójno są okresy wakacyjno-wypoczynkowe, bogate walory krajoznawcze i krajobrazowe oraz przyrodnicze. W okresach letnich wzrasta liczba osób korzystających z kąpieli oraz sprzętu wodnego, więc należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć.

Szczególnie groźne sytuacje dla osób kąpiących się to:

- wstrząs termiczny,
- niewystarczające umiejętności pływania,
- skurcze,
- nieodpowiednia zabawa,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- skakanie do nieznannej wody,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,

- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- nagła zmiana warunków na wodzie,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych,
- kąpiele mimo usytuowanych znaków z zakazem kąpieli.

Szczególnie groźne sytuacje dla osób poruszających się sprzętem wodnym to:

- niedostateczne umiejętności sterowania, wykonywanie ryzykownych manewrów,
- zły stan zdrowia osób sterujących sprzętem wodnym,
- pozostawianie osób sterujących sprzętem wodnym pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- niekorzystne warunki pogodowe,
- brak odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności kamizelek ratunkowych,
- w przypadku „wywrotek” sprzętu pływającego – zagrożenia analogiczne jak dla osób kąpiących się.

Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających na kąpieliskach i innych miejscach wykorzystywanych do kąpieli:

- korzystanie z tzw. „dzikich kąpielisk”, pozostających bez nadzoru ze strony specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz administracji samorządowej,
- skażenie wody w wyniku zakwitów sinic – kąpiel w wodzie zanieczyszczonej toksynami sinicowymi może wywołać podrażnienia skóry, zapalenie spojówek, dolegliwości układu pokarmowego i oddechowego, w tym zawroty głowy, wymioty i gorączka,
- skażenie środowiska w wyniku awarii i przedostania się do wód substancji niebezpiecznych np. ropy naftowej, oleju itp.,
- pożary roślinności przybrzeżnej, w tym lasów.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych.

5. Kontakty alarmowe

1. Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Piłsudskiego 19
87-400 Golub-Dobrzyń
47 754 92 00
Tel. 997
2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Lipnowska 9
87-400 Golub-Dobrzyń
Tel. 998
3. Pogotowie Ratunkowe, tel. 999
4. Telefon alarmowy: 112
5. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Golubiu-Dobrzyniu
ul. Koppa 1A
87-400 Golub-Dobrzyń
Tel. 56 683 24 42
6. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Zlewni w Toruniu
ul. Popiełuszki 3
87-100 Toruń
Tel. 56 657 78 40
7. Lipnowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
ul. Plac 11 Listopada 13A
87-600 Lipno
Tel. 608-550-031

8. Podsumowanie

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych w Gminie Zbójno jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzenia oględzin i zidentyfikowaniu miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi.

Znak kąpielowy „Zakaz kąpeli” określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag określa sposób oznakowania:

§ 4.1. Ustala się znaki zakazu:

- 1) A-1 - znak "kąpiel zabroniona";
- 2) A-2 - znak "kąpiel zabroniona - szlak żeglowny";
- 3) A-3 - znak "kąpiel zabroniona - most";
- 4) A-4 - znak "kąpiel zabroniona - spiętrzenie wody";
- 5) A-5 - znak "kąpiel zabroniona - woda skażona";
- 6) A-6 - znak "kąpiel zabroniona - woda pitna";
- 7) A-7 - znak "kąpiel zabroniona - hodowla ryb";
- 8) A-8 - znak "skakanie do wody zabronione".

2. Znaki zakazu mają kształt okrągły o średnicy 40 cm.

A-1 Znak zakaz kąpieli

Na terenie Gminy Zbójno stwierdzono 2 „dzikie plaże” będące własnością Gminy Zbójno. Znajdują się one w miejscowości Wielgie oraz Sitno. Są to miejsca wykorzystywane przez turystów i mieszkańców do plażowania i kąpieli. Dwie „dzikie plaże” są własnością Gminy Zbójno i zostały oznakowane odpowiednimi tablicami o zakazie kąpieli. Reszta to działki prywatnych właścicieli, tj. w miejscowości Zbójno, Działyń, Rudusk, Wojnowo, Ciepień, gdzie wypoczynek na plaży jest możliwy tylko po uzyskaniu zgody właściciela. Gmina Zbójno nie posiada tam swoich działek, które przylegałyby bezpośrednio do wskazanych jezior.

Analiza ma na celu uświadomienie mieszkańcom Gminy Zbójno o panujących zagrożeniach przy akwenach wodnych oraz obowiązku przestrzegania znaków. Przestrzeganie przez turystów i mieszkańców obowiązków zakazu może ocalić przed wypadkami jakie mają miejsce na danym obszarze. Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych oraz nieoznakowanych może prowadzić do tragedii.